

قدیس سازی به سبک صدا و سیما

سریال ابراهیم رئیسی روایت ملی است یا پروژه سیاسی؟

علیرضاکیخا، معاون امور استان‌های سازمان صدا و سیما، در گفت‌وگویی از آغاز روند ساخت سریالی درباره ابراهیم رئیسی خبر داده است. درگذشته تولید سریال، به‌ویژه درباره چهره‌های ملی یا مذهبی، فرآیندی پیچیده و پرهزینه بود وسازمان صدا و سیما معمولاً بودجه قابل توجهی برای این‌گونه پروژه‌ها اختصاص می‌داد. این امر البته در عالم هنر، دنیای سینما و تلویزین امری مرسوم است؛ کشورهای مختلف بر اساس مقتضیات سیاسی و فرهنگی خود درباره قهرمانان ملی‌شان اثر تولید می‌کنند.
امادر پروژه ساخت سریال درباره شهید رئیسی، به‌نظر می‌رسد انگیزه‌های سیاسی بیش از هر چیز دلیل است و سازمان صدا و سیما قصد دارد از یک چهره سیاسی نزدیک به خود، قهرمانی ملی بسازد. با یک جست‌وجوی ساده می‌توان دید چهره‌هایی که تاکنون درباره آنها سریال ساخته شده، یا مورد وثوق ملی بوده‌اند و جامعه درباره خدمات فرهنگی و علمی آنان تردیدی نداشته، یا شخصیت‌های مذهبی بوده‌اند که احترام عمومی نسبت به آنها برقرار است. ساخت سریال درباره شهید رئیسی اولین تجربه ساخت سریال درباره یک چهره کاملاً سیاسی بدون وثوق ملی است؛ چهره‌ای که در سال‌های مسئولیتش موافقان و مخالفان جدی داشته و عملکرد او مورد تأیید همه اقشار جامعه نبوده است. به همین دلیل انتظار می‌رود این پروژه، با توجه به سابقه صدا و سیما، با استقبال گسترده مردم مواجه نشود؛ مگر آن‌که مراد از «مردم» به تعبیر جبلی، رئیس سازمان همان طیف‌های فکری و سیاسی نزدیک به مدیران ارشد صدا و سیما، از جمله وحید جبلی، باشد.

◀ **چند پرسش درباره سریال**

ابراهیم رئیسی پیش از هر چیز یک سیاست‌مدار بود. در عالم سیاست، مفاهیم «خوب» و «بد» یا «درست» و «غلط» مانند عرصه اخلاق تعریف نمی‌شوند. تصمیمات سیاسی بر پایه اصول عرفی و منافع عمومی اتخاذ می‌شود و امکان خطا در آنها وجود دارد؛ گاه خطاهایی که می‌تواند سرنوشت یک ملت را تغییر دهد و از آن ملت یک ملت شکست خورده و مغضوم بسازد؛ بنابراین هنگام ساخت سریال درباره یک سیاست‌مدار، نمی‌توان همان انتظاری را داشت که برای ساخت سریال درباره یک چهره مذهبی یا علمی به کار می‌رود. سؤال اصلی این است: صدا و سیما قرار است درباره رئیسی یک روایت انتقادی و واقع‌گرایانه ارائه دهد، یا با نگاهی قدسی، همه اقدامات دولت او را تطهیر کند؟ دولت ابراهیم رئیسی یکی از پرجرشل‌ترین دولت‌های پس از انقلاب بود و حتی در مواردی با انتقاد رهبر جمهوری اسلامی نیز مواجه شد. به‌عنوان مثال رهبری به برنامه دولت رئیسی برای وادار کردن شرکت‌های بزرگ دولتی برخورد را درآمدهای ارزی به اجرای پروژه‌های بزرگ آبی، پالایشگاهی و نیروگاهی در مناطقی از کشور، گفته بود: «گزارشی که از اقدامات آن شرکت‌ها به ایشان داده بودند، گزارشی مهمل و پوچ بود.» در همین دولت بود که پرونده فساد شرکت چای دیش شکل گرفت و کم‌کم‌های گسترده دولت به بانک آینده برای جلوگیری از ورشکستگی، فشار اقتصادی مضاعفی بر مردم وارد کرد. پرسش این است: آیا صدا و سیما در سریال خود به این مسائل نیز می‌پردازد یا تنها به دنبال قهرمان سازی و قدیس سازی از یک چهره سیاسی است؟

◀ **چرا رئیسی؟**

اگر هدف ساخت سریال درباره رجال سیاسی پس از انقلاب باشد، چهره‌های بسیاری هستند که نسبت به شهید رئیسی، اولویت بیشتری دارند. صدا و سیما می‌تواند درباره شهید بهشتی یا شهید مطهری سریال بسازد؛ چهره‌هایی که مورد اعتماد بنیان‌گذار انقلاب بوده و نقش حیاتی در شکل‌گیری نظام داشته‌اند. اما بعد از چنین پروژه‌هایی کلید بخورد؛ ریزش‌سایان از اعضای خانواده و نزدیکان این چهره‌ها اکنون از منتقدان جدی مدیریت کشورند و این برای سامانی که در اختیار یک جریان سیاسی خاص است، مطلوب نیست. از سوی دیگر، منتقدان می‌توانند بپرسند چرا درباره زندگی آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی که بی‌تردید نقش مهم‌تری در پیروزی انقلاب داشته و زندگی دراماتیک‌تر و جذاب‌تری نیز دارد سریال ساخته نمی‌شود؟ پاسخ روشن است: صدا و سیما به دلیل اختلافات سیاسی، چنین پروژه‌ای را پیش نخواهد برد، چون به لحاظ سیاسی بآیت‌ا... هاشمی و مدیران او مشکل دارد؛ بنابراین پروژه ساخت سریال درباره شهید رئیسی را هم باید در راستای منویات سیاسی سازمان صدا و سیما ارزیابی کرده نه ساخت یک اثر ملی.

کوتاه

صادق زیباکلام:

پزشکیان می‌توانند موفق شوداگر همه به مذاکره باور داشته باشند

یک استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل سیاسی در خصوص شرایط کشور و انتخابات پیشین ریاست جمهوری اظهار داشت: من تنها مساله‌ای که برایم اهمیت داشت این بود که دکتر سعید جبلی نیاید و مملکت از این بدتر نشود و به این هدف رسیدم. صادق زیباکلام در ادامه در خصوص دولت چهار دهم و عملکرد رئیس‌جمهور گفت: پزشکیان می‌توانند موفق شود، اما همگان باید باور کنند چارای جز مذاکرات نیست، بدون پذیرش ضرورت گفت‌وگو با جهان، هیچ دولتی قادر به حل مشکلات نخواهد بود. زیباکلام در بخش دیگری از اظهارات خود درباره اظهارات و طرح‌هایی همچون محاکمه حسن روحانی و محمدجواد ظریف تصریح کرد: در این باره قاطعانه می‌گویم ۴ درصدی‌های مجلس را جدی نگیرید.

شنبه ۱۴۰۴ • ۰۸ • ۱۷ ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۷ / ۰۸ نوامبر ۲۰۲۵

سال هشتم شماره ۲۲۴۶

«آرمان ملی» رویکرد مذاکراتی ایران در فضای بین‌المللی را بررسی می‌کند

توازن مذاکره از شرق تاغرب

◀ **سیدعباس عراقچی: اگر برجام بد بود، اسنپ بک شرایط را به قبل بازگرداند، چرا شاک‌ی هستیید؟**

و اساساً قرارداد ۲۵ ساله با چین و قرارداد ۴۰ ساله با روسیه در همان دولت منعقد شد. یا در دولت مرحوم رئیسی که گفته می‌شد صرفاً نگاه به شرق در پیش گرفته شده بود، مذاکرات تهران باترونیکیای اروپایی برای احیای توافق برجام برقرار بود. در دولت مسعود پزشکیان نیز تلاش‌شده تا رویه توازن در روابط بین‌المللی مراعات شود. چنان‌که روابط راهبردی با چین و روسیه وجود دارد و به رغم کارشکنی غربی‌ها، دستگاه سیاست خارجی از تلاش برای مذاکره پایاپای و عادلانه با غربی‌ها خودداری نکرده است. اما نکته مهم این است که ایران تلاش کرده در تمام این سال‌ها و در مراحل مختلف، تکیه خاصی به شرق یا غرب نداشته و پیوسته رو به سوی خوداتکایی و استقلال در تصمیم‌گیری داشته باشد.

◀ **برجام و تحریم‌ها**

پنجشنبه بود که وزیر امور خارجه کشورمان در دانشگاه بوعلی همدان حاضر شد و اظهار داشت: مسیر ما پایبندی در تحقق اهداف ملی با اتکا به توانمندی‌های خودمان است و هرچقدر خود را در زمینه دفاعی اقتصادی علمی و سایر حوزه‌ها تقویت کنیم در عرصه‌های بین‌المللی سربلندتر هستیم. سیدعباس عراقچی درخصوص ارتباط با شرق و غرب، گفت: نگرانی از ضربه نخوردن از شرق و غرب دغدغه‌ی درست‌ی است که در این راستا شعرا ما «نه شرقی و نه غربی» بوده‌است، این به معنای رابطه نداشتن با شرق و غرب نیست بلکه به معنای عدم اتکا به آنان است. وی با بیان اینکه ما به شرق اتکا نمی‌کنیم بلکه به مردم و خدا اتکا و اعتماد می‌کنیم، افزود: البته در ارتباط با شرق ما منافع کشورمان را دنبال می‌کنیم و در مورد غرب هم هر چند رفتار آنها خلاف آن را ثابت کرده، اما ما فرصت را از دست نمی‌دهیم. رئیس دستگاه دیپلماسی بیان داشت: ایران در مذاکرات زمان ریاست جمهوری روحانی و سپس شهید رئیسی در این جهت اقدام کرد چراکه اگر منافع ما در مذاکره با غرب تأمین شود، یک لحظه هم دریغ نمی‌کنیم. در

«آرمان ملی»، اظهارات اقتصادی مدیران دولتی را بررسی می‌کند

اولویت‌های معیشتی مهم‌ترین مطالبه از پاستور

هدایت‌ا... خادمی: دولت جای آزمون و خطا ندارد

شود. تنها از مسیر بهبود معیشت و افزایش رفاه عمومی است که می‌توان زمینه راگشت اعتماد اجتماعی، تقویت مشارکت عمومی و در نهایت پویایی سیاسی و اجتماعی کشور فراهم کرد. حل چالش‌های اقتصادی نه تنها ضامن آرامش جامعه است، بلکه پیش‌شرط توسعه پایدار و ثبات سیاسی در کشور نیز محسوب می‌شود.»

◀ **نان، گوشت و برنج**

چالش‌های اقتصادی در بین اقشار کم درآمد و آسیب دیده همچنان ادامه دارد و با توجه به اینکه اکثریت جامعه اکنون زیر خط فقر هستند باید این چالش را گسترده‌تر عنوان کنیم. در همین مورد محمد معترف می‌گوید: «در چنین فضایی، رئیس‌جمهوری در دیدار با جمعی از فعالان سیاسی استان کردستان باناکید بر ضرورت حفظ احترام به مردم و تنوع دیدگاه‌ها، گفت: «دولت از روز نخست با مسائل و بحران‌های متراکم روبه‌رو شده و تلاش کرده است در عین مدیریت شرایط، شنونده نقدهای دلسوزانه باشد». او در همین مورد با اشاره به مطالبات اصلی مردم معیشتی است، اما دانه داد: «بیشتر مردم دغدغه سیاسی ندارند؛ مردم نان، گوشت و برنج می‌خواهند و ما موظفیم برای تأمین این نیازها تلاش کنیم. ناترازی‌ها در حوزه‌های برق و آب، فشارهای خارجی و برخی تحولات بین‌المللی بر اقتصاد اثر گذاشته است، و این حال دولت تمام توان خود را به‌کار گرفته تا امور کشور به‌ویژه پرداخت به موقع حقوق‌ها بدون وقفه انجام شود. پشتیبانی سران دو قوه دیگر از دولت بسیار مؤثر است. این همراهی در تصویب و پیگیری امور نقش مهمی داشته که باید قدردان بود.»

نهاد اصلی مدیریت اقتصادی کشور، مسئولیت خطیری در اتخاذ تصمیمات و اجرای سیاست‌های کارآمد برای بهبود معیشت مردم بر عهده دارد و جایی برای آزمون و خطا ندارد. دولت باید با بهره‌گیری از رویکردی جامع و واقع‌بینانه، برنامه‌هایی را طراحی و اجرا کند که نه تنها به کنترل تورم و ثبات بازارها بینجامد، بلکه زمینه رشد پایدار اقتصادی و ایجاد اشتغال را نیز فراهم سازد. اصلاح نظام یارانه‌ها، حمایت از تولید داخلی، کاهش هزینه‌های سربار، و بهبود نظام مالیاتی از جمله اقداماتی است که می‌تواند نقش مؤثری در کاهش فشار اقتصادی بر اقشار مختلف جامعه ایفا کند. علاوه بر این، شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها، اعتمادسازی در میان مردم و ایجاد اطمینان نسبت به آینده اقتصادی کشور از ضرورت‌های اساسی این مسیر به‌شمار می‌آید». او در همین مورد و با اشاره به کم‌اهمیت بودن دغدغه‌های سیاسی اضافه می‌کند: «در چنین فضایی، طبیعی است که دغدغه‌های معیشتی مردم بر مسائل سیاسی غلبه پیدا کند. هنگامی‌که بخش عمده‌ای از جامعه با مشکلات روزمره‌ای همچون تأمین زندگی، درمان، آموزش و هزینه‌های ضروری زندگی مواجه است، توجه و تمرکز افکار عمومی به سمت مسائل سیاسی کاهش می‌یابد.

مردم در شرایط اقتصادی دشوار، بیش از هر چیز دنبال ثبات، امنیت معیشتی و بهبود کیفیت زندگی خود هستند و از دولت انتظار دارند که اولویت اصلی خود را بر حل مشکلات اقتصادی قرار دهد. بنابراین، هرگونه برنامه‌ریزی کلان و سیاست‌گذاری ملی باید با در نظرگرفتن واقعیت‌های اقتصادی و نیازهای فوری مردم انجام

◀ **رویکرد دولت**

هدایت‌ا... خادمی، تحلیل‌گر مسائل سیاسی و نماینده ادوار مجلس شورا و اکتش به اینکه چرا همچنان باید اولویت‌های اقتصادی را مطالبه اصلی مردم قلمداد کنیم، به خبرنگار «آرمان ملی» می‌گوید: «در ابتدا باید به این مورد اشاره کنم که در شرایط کنونی جامعه، بهبود وضعیت معیشتی مردم به یکی از اولویت‌ترین مطالبات عمومی تبدیل شده است. افزایش مداوم هزینه‌های زندگی، کاهش قدرت خرید خانوارها و فشارهای اقتصادی ناشی از تورم و بیکاری، باعث شده است که بخش وسیعی از جامعه با دشواری در تأمین نیازهای اولیه خود مواجه شود. در چنین وضعیتی، دولت به عنوان

armanmeli.ir

سیاست

گزارش

جدال دولت و مجلس بر سر تغییر ۴ وزیر پزشکیان

از فشار برای استیضاح ناپیشهاد راهبرداستعفاء

مسعود پزشکیان میلی به تغییر کابینه ندارد. این گزاره را نه تنها از میان جملات رئیس‌جمهور می‌توان احساس کرد، بلکه هر بار که در برابر انتقادات از عملکرد دولتمردانش قرار گرفته، از آنان دفاع کرده و خواهان ارائه فرصت به آنها بوده است. رئیس‌جمهور حتی در گفت‌وگو با ۳ تن از چهره‌های روزنامه‌نگار درباره تغییر کابینه صراحتاً گفته بود که: «راه‌حل فقط در تغییر افراد نیست؛ راه‌حل در اصلاح مسیر و ساختار است و البته اگر بخواهیم وارد جزئیات این مباحث شویم، بحثی مفصل و زمان‌بر خواهد بود». اما در مقابل، اصرار پزشکیان بر حفظ اعضای کابینه و عدم تغییر آنان، مخالفان دولت در مجلس که مدتهاً طیف تندرو و جبهه‌پایدار ی هستند، با تکیه بر ابزارهایی چون استیضاح، در ایجاد تغییر در کابینه تأکید می‌کنند. اتفاقی که در اسفندماه سال گذشته رخ داد، زمانی بود که دلواپسان با تکیه بر همین ابزار نظارتی که به واسطه جایگاه حقوقی خود در مجلس دارند، عبدالناصر همتی را استیضاح کردند.

◀ **خروج از کابینه**

با این حال، واقعیت‌های سیاسی و فشارهای داخلی نشان دادند که حفظ ثبات کابینه برای رئیس‌جمهور چندان هم آسان نیست. تاکنون که بیش از یکسال و اندی از آغاز به کار دولت چهاردهم می‌گذرد، برخلاف نیت رئیس‌جمهور، چهار نفر از اعضای کابینه و خداحافظی کرده‌اند. از میان این چهار نفر، محمدجواد ظریف، علی طیب‌نیا و عبدالناصر همتی تأثیر زیادی در پیروزی رئیس‌جمهور در میرماه ۱۴۰۳ داشتند؛ اما زودتر از آنچه تصور می‌شد، از دولت کنار گذاشته شدند. اگرچه نمی‌توان کتمان کرد که ظریف و همتی به دلیل غضب نمایندگان مجلس و سیاسی‌کاری مخالفان دولت از کابینه چهاردهم خداحافظی کردند، اما عملکرد ضعیف دولت در حمایت از آنان نیز بر کسی پوشیده نیست. دولت که با تکیه بر گفتمان وفاق، تلاش می‌کرد از دعوای جدال با نمایندگان بهره‌برد و استیضاح را حق قانونی آنان بداند، پس از آنکه دریافت نمایندگان تمایلی به وفاق یا دولت ندانند، این روزها موضع جدی‌تری نسبت به استیضاح اتخاذ کرده و حتی معاون اجرایی رئیس‌جمهور تأکید کرده است که مجلس همان روزهای نخست پیش‌بینی می‌شد حضور پررنگ‌تری در دولت داشته باشد و به‌عنوان وزیر اقتصاد یا رئیس بانک مرکزی معرفی شود، در نهایت به‌عنوان مشاور عالی رئیس‌جمهور منصوب شد. مشاوره‌ی که حتی در نخستین سفر پزشکیان به نیویورک نیز همراه او بود؛ اما به دلیل اختلافات شدید میان تیم اقتصادی دولت، از ادامه همکاری با پزشکیان انصراف داد. پس از استیضاح همتی، بار دیگر نام طیب‌نیا برای تصدی وزارت اقتصاد مطرح شد؛ اما پس از تک‌دید این خبر از سوی اطرافیان طیب‌نیا، قرع و زارت اقتصاد به نام علی مدنی‌زاده. آن هم در شرایطی که کشور دیگر جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل بود افتاد. شهرام دبیری نیز که دوستی دیرینه‌ای با مسعود پزشکیان داشت، به دلیل سفر به‌رئینه به قطب جنوب در ایام نوروز آن هم در شرایط اقتصادی نامساعد جامعه، و البته اتکار این موضوع، توسط رئیس‌جمهور برکنار شد. با این حال، روایت‌های متفاوتی درباره خروج این چهره‌ها از دولت مطرح می‌شود. به نظر می‌رسد برخی از افرادی که در حلقه نزدیک به پزشکیان قرار دارند، در جدایی این چهره‌ها از دولت بی تأثیر نبوده‌اند.

◀ **استعفاء از وزارت اقتصاد**

از سوی دیگر، فارغ از اختلافات داخلی میان دولتمردان پزشکیان که در دولت‌های دیگر نیز مسبوق به سابقه بوده و حتی عملکرد ضعیف برخی از آنان، اخیراً نمایندگان با بهانه‌های مختلف فشارها را برای تغییر کابینه افزایش داده‌اند. فشارهایی که‌ها می‌توانند در جهت گرفتن امتیاز ازوزار باشد و حتی پشت پرده‌های سیاسی نیز در میان باشد. در میان دولتمردان، نام‌هایی چون احمد میدری (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، فراننه صادق مالواچر (وزیر راه و شهرسازی)، غلامرضا نوری قزلبچه (وزیر جهاد کشاورزی)، سید محمد اتابک و وزیر صمت و حتی محمدرضا فرزین (رئیس‌کل بانک مرکزی) بیش از دیگران از زبان مجلسی‌ها شنیده می‌شود. در این میان، اگرچه نمایندگان با در دست داشتن ابزارهایی چون طرح سؤال، تذکر و اخطار، استیضاح و حتی استفاده از تریبون‌هایی که در اختیار دارند، دستشان برای ایجاد فشار بر دولت باز است. اما هر از گاهی نیز خبرسازیهایی علیه دولت فضای سیاسی را تغییر می‌دهد. اتابک و وزیر صمت نیز یکی دیگر از وزرای مسعود پزشکیان است که نمایندگان او را تهدید به استیضاح کرده‌اند. اخیراً مصطفی بوردھقان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس یکی از منتقدان او در مجلس است که در اعتراض به عملکرد او اعلام کرد: اگر جدیتی از وزیر صمت برای ساماندهی بازار خودرو مشاهده نکنیم حتماً از ابزار نظارتی همچون سؤال و استیضاح استفاده می‌کنیم و اجازه نمی‌دهیم که با تدابیر اوم وضعیت حق مردم تضییع شود. بوردھقان تأکید کرد: وزیر صمت و خودروسازان باید بدانند که این افزایش قیمت‌ها در این شرایط بدون توجه به ارتقا کیفیت و ایمنی خودروها غلظم آشکار به مصرف‌کنندگان است و اگر قرار باشد انحصار در بازار خودرو شکل بگیرد و مجوز واردات خودرو داده نشود از سوی دیگر هر سال در حوزه کیفیت و ایمنی خودروها در جارتیم فقط افزایش قیمت داشته باشیم این موضوع قطعاً باعث گسترش نارضایتی بین مردم خواهد شد.

خبر

مهرداد لاهوتی:

تازمانی‌که ارز دورن‌خی است باندبازی هم وجود دارد

یک نماینده مجلس درباره گران شدن گوشت و مرغ در پاسخ به اینکه اگر این اقلام جزو کالاهای اساسی است و ارز ترجیحی به آن هاتعلق می‌گیرد چرا شاهد افزایش افسارگریخته این قلم کالاها هستیم، گفت: متأسفانه دولت از ترجیحی‌اگر قرار است انگیزه باشد که نباشد بهتر است. امسال ۱۲ میلیارد یورو برای کالاهای اساسی در نظر گرفته شد که ۴ میلیارد برای دارو ۸ میلیارد برای مایحتاج مردم است، اما مشاهده می‌کنیم هرجایی‌که ارز ترجیحی برایش در نظر گرفته شده، قیمت‌ها بالاتر رفته و کاهش پیدا نکرده است. مهرداد لاهوتی با انتقاد به دو نرخ‌ی بودن قیمت ارز و تأثیر آن بر بازار، خاطرنشان کرد: بهتر است در قانون بودجه سال آینده فکری به حال دو نرخ‌ی بودن ارز داشته باشیم که نظر دولت هم در این خصوص مثبت است. این عضو کمیسیون برنامه و بودجه با تأکید کرد: هر زمانی‌که دو نرخ‌ی بودن قیمت ارز وجود دارد، باندبازی هست و تنها راه جمع کردن داستان هم همین است که ما ارز ترجیحی را به مردم بدهیم. لاهوتی تصریح کرد: امروز وجود ارز ترجیحی را مشاهده نمی‌کنیم. الان هم معلوم نیست این ارز کجای می‌رود. من احساس می‌کنم این ارز جز منافع و رفتن به جیب یکسری آدم‌های صاحب منافع آثاری در زندگی مردم ندارد.